

ת"פ 37159/10/15 - מדינת ישראל נגד מאגדה חוואש

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37159-10-15 מדינת ישראל נ' חוואש
בפני כב' השופטת ג'ויה סקפה שפירא
המאשימה
נגד
מאגדה חוואש
הנאשמת

ב"כ המאשימה: גב' ספיר מרדכי, מתמחה

ב"כ הנאשם: עו"ד רמזי קטילאת

גזר דין

כללי

1. הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות והתפרעות, בשל מעשים שביצעה ביום 20.3.14. באותו מועד, ביקר ח"כ משה פייגלין בהר - הבית. במהלך הביקור השתתפה הנאשמת בהתפרעות, במסגרתה נזרקו לעבר השוטרים אבנים ובקבוקי מים. הנאשמת קראה לעבר השוטרים "אללה הוא אכבר". בעת שהשוטרים ליוו עצור לכיוון שער המוגרבים, הנאשמת השליכה לעברם כיסא פלסטיק תוך צעקות "אללה הוא אכבר" ופגעה בשוטר ניר בודקין.
2. על פי הסדר הטיעון, כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשמת תודה בעובדות המתוארות בו ותורשע, יוכן בעניינה תסקיר קצין מבחן, המאשימה תגביל עצמה למתחם עונש הולם שבין שישה לשנים - עשר חודשי מאסר, וההגנה תהיה חופשית בטיעוניה לעונש.
3. תסקיר מבחן שהוגש בעניינה של הנאשמת ביום 21.2.17 מלמד כי הנאשמת בת 63, נשואה, אם לשבעה וסבתא לנכדים נעדרת עבר פלילי. בשנות ה-90 נחבלה הנאשמת מנפילה ונותחה בראשה, אך בפני שירות המבחן לא הוצגו אישורים רפואיים על כך. לטענת הנאשמת מאז אירוע זה לא השתקמה ולעיתים נתקפת ב"התקפים היסטריים". באשר לעבירה טענה הנאשמת בפני שירות המבחן כי נתקפה בהיסטריה ולא היתה בהכרה מלאה, ורק לאחר מספר שעות כשהתפכחה, הבינה את המצב. שירות המבחן התרשם מאישה מבוגרת שסובלת מבעיות רפואיות ותפקודיות, אשר מתקשה לקחת אחריות על מעשיה, נוטה לצמצם ולטשטש את חלקה ולא מבינה את חומרת מעשיה. יחד עם זאת בשל גילה והעדרו של עבר פלילי, ובהעדרם של דפוסי אלימות מגובשים, ניתן לדעת קצין המבחן לראות במעשים כאירוע חריג לאורחותיה. קצין המבחן התרשם כי ההליכים המשפטיים השפיעו על הנאשמת והרתיעו אותה והמליץ לגזור עליה מאסר מותנה והתחייבות כספית להימנע מעבירה.

עמוד 1

4. בעניינה של הנאשמת התבקשה גם חוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשמת התייצבה לראיון, ועל סמך דבריה ומסמכים רפואיים שהציגה, התרשמות רופא היחידה היא כי הנאשמת אינה כשירה מבחינה בריאותית לבצע עבודות שירות. לא ניתנה חוות דעת סופית בעניין כשירותה של הנאשמת, שכן נדרשה גם בחינה ביטחונית, לנוכח טיבן של העבירות, ואולם בשים לב לאמור בהערכה החלקית, לא מצאתי מקום להורות לממונה על עבודות השירות להשלים את בחינת התאמתה של הנאשמת לעבודות שירות.

5. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינה של הנאשמת מתחם עונש הולם שבין שישה לשנים- עשר חודשי מאסר בפועל ולגזור עליה עונש של שישה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס, תוך שהדגישה את הערכים המוגנים על ידי העבירות שביצעה הנאשמת ולחומרת התקיפה, ולאחר שהתייחסה גם לגילה ומצבה הרפואי של הנאשמת.

6. ב"כ הנאשמת ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן תוך שהדגיש כי הנאשמת נקלעה לאירוע בעקבות התלהמות רגעית ולא תכננה אותו מראש, כי איש לא נפצע כתוצאה מהעבירות, את גילה ומצבה הרפואי של הנאשמת, והודאתה בכתב האישום המתוקן. ב"כ הנאשם טען כי הטלת עונש מאסר בפועל על הנאשמת אינה עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה, לנוכח מצבה הבריאותי והעובדה כי מדובר בנאשמת אישה, בשל ההשלכות החברתיות שיש לשליחתה של אשה לבית הסוהר, והפנה בעניין זה לבש"פ 5693/16 זגה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 24.7.16).

7. הנאשמת בדברה האחרון אמרה כי היא חולה, מתקשה לעמוד, לשבת ואף ללכת ברחוב.

8. בתום שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לשירות המבחן להכין תכנית שיות לתועלת הציבור בעניינה של הנאשמת. בתסקיר משלים שהוגש ביום 23.5.17 הוצע כי הנאשמת תרצה 100 שעות שירות לתועלת הציבור בלשכת הרווחה מזרח ירושלים.

מתחם העונש ההולם

9. הערכים המוגנים באמצעות העבירות שביצע הנאשמת הם שמירה על הסדר הציבורי ושלטון החוק ושמירה על שלמות גופם ובטחונם של השוטרים האוכפים את החוק, תוך הבטחת אפשרותם לבצע את תפקידם בחופשיות וללא חשש.

10. נטען כי הנאשמת נקלעה לאירוע, ואולם מתוך כתב האישום המתוקן נראה כי הנאשמת הצטרפה אל קבוצת המתפרעים, ראשית בקריאות "אללה הוא אכבר" ורק לאחר מכן ביצעה את מעשה האלימות. משכך, לא ניתן לקבל את הטענה כי הנאשמת "הייתה במקום הלא נכון בזמן הלא נכון", כפי שנטען על ידי בא- כוחה.

11. הנאשמת נטלה חלק בהתפרעות רבת משתתפים. אף אם חלקה במעשים לא היה ברף העליון של מעשי

האלימות, הרי שלמעשה יש אפקט סינרגטי, שיש בו כדי להלהיט את האווירה וללבות את האלימות. בנוסף מדובר במעשים שבוצעו בהר הבית, מקום שהוא רגו מתיחות כשלעצמו, וכל הפרה פעוטה של הסדר הציבורי בו עלולה להוביל להסלמה ולאלימות קשה. מעשה של הנאשמת בוצעו על רקע אותה מתיחות ובהקשר לה, ומכאן היבט נוסף לחומרתם.

12. חברה שומרת חוק אינה יכולה להרשות לעצמה ביצוע מעשי אלימות המופנים כלפי שוטרים הממלאים את תפקידם על פי החוק. המחוקק קבע עונש מזערי בגין העבירה של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות, ובכך הביא לביטוי את תפיסתו לגבי חומרת העבירה, ואף פסיקה עקבית של בית המשפט העליון מלמדת כי אין מקום לנהוג גישה סלחנית כלפי מי שנוהג באלימות כלפי שוטרים.

13. בחינת רמת הענישה בפסיקה מלמדת, כי בגין עבירה של תקיפת שוטר, או תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות שבוצעו בנסיבות דומות, נגזרו, ככלל, עונשי מאסר בפועל, ולעיתים אף לריצוי בדרך של עבודות שירות, אף כשמדובר היה בקטינים. ראו למשל רע"פ 54/15 **פלוניס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 27.1.15); רע"פ 1643/16 **שלמה ביטון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 2.3.16); רע"פ 222/13 **דוד חיחיאשווילי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 2.5.13); רע"פ 2065/14 **אבו מדיגס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 9.6.14); עפ"ג (ירושלים) 21523-08-15 **מדינת ישראל נ' עיסאם ענאטי** (פורסם בנבו 14.10.15).

14. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשה של הנאשמת מתחיל במאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ומגיע עד שנים- עשר חודשי מאסר בפועל, ולצדם רכיבי עונש נלווים של מאסר מותנה וקנס.

קביעת העונש המתאים לנאשמת

15. הנאשמת ילידת 1953, והיא נעדרת הרשעות קודמות.

16. הנאשמת אמנם הודתה בביצוע העבירה ואולם לא ניתן לומר כי היא נוטלת אחריות על מעשה, אלא שהיא תולה אותם ב"חוסר הכרה" שבו היתה שרויה בעת ביצועם. לא הוגשה כל חוות דעת שיש בה כדי לתמוך בטענה זו, וקשה להבין כיצד זה אדם השרוי בחוסר הכרה מסוגל לבצע את שביצעה הנאשמת. העובדה כי הנאשמת תולה את מעשה בגורמים חיצוניים שאינם תלויים בה, מלמדת כי היא לא הפנימה באמת את הפסול שבמעשים וכן כי קיים חשש שהם יחזרו על עצמם, ולפיכך נדרש לשקול במקרה דנן שיקולים של הרתעה אישית.

17. לנוכח שכיחותם הרבה של מעשי אלימות כלפי שוטרים, בפרט בשטח הר הבית וסביבתו, ומאחר וקיימת אפשרות כי החמרה בענישה תוביל גם להרתעת הרבים, מצאתי לשקול גם שיקולי הרתעה כלליים בעת קביעת העונש המתאים לנאשמת.

18. ב"כ הנאשמת הרחיב בעניין מצבה הרפואי של הנאשמת, ואף תלה בו עיקר יהבו בעתירה שלא להטיל עליה עונש

מאסר בפועל. למרות התחייבויות חוזרות מצדו, לא הוגשו לתיק בית המשפט מסמכים רפואיים שיש בהם כדי ללמד על מצבה של הנאשמת, אם כי ככל הנראה מסמכים אלה הוצגו לממונה על עבודות השירות. בהקשר זה יש לתת את הדעת לטענת הנאשמת לפיה מדובר במצב רפואי ממנו היא סובלת מזה שנים רבות, ובכלל זה בעת ביצוע העבירות. מצבה הרפואי של הנאשמת לא מנע ממנה, אם כן, ליטול חלק בהתפרעות אלימה, להשליך כיסא לעבר שוטר ואף לפגוע בו. משכך, לא ראיתי להתייחס למצבה הרפואי של הנאשמת כאל גורם מכריע בקביעת עונשה.

19. אחד מנימוקי ההגנה לעתירה כי אמנע מלגזור על הנאשמת עונש מאסר בפועל, נעוץ בעובדה כי מדובר בנאשמת אישה.

כפי שנקבע בהחלטתו של כב' השופט עמית בבש"פ 5693/16 הנ"ל, יש לתת את הדעת גם לנתון זה. עם זאת, השתייכותה המגדרית של הנאשמת אף היא אינה יכולה להוות נתון מכריע, המכתיב את תוצאת גזר הדין, ומכל מקום, אני סבורה כי ההבחנות שעליהן עמד בית המשפט העליון רלבנטיות יותר למקרה דוגמת זה שנדון בפניו בבש"פ 5693/16, שבו היה פער כוחות משמעותי בין שני מעורבים באותה פרשה, אשה וגבר, והאחרון ניצל את מעמדה, חולשתה ותלותה של האישה בו לצורך ביצוע העבירות, לבין המקרה דנן שבו הנאשמת הצטרפה מיוזמתה אל חבורת מתפרעים וביצעה באופן עצמאי, וללא שהודרכה או הונחתה על ידי איש, עבירת אלימות כלפי איש חוק.

20. לנוכח גילה של הנאשמת והעדרו של עבר פלילי, סברתי כי העונש המתאים לנאשמת הוא עונש לריצוי בדרך של עבודות שירות. בשל העובדה כי הנאשמת נמצאה בלתי כשירה לבצע עבודות שירות שבתי וביקשתי משירות המבחן לבחון כשירותה לרצות עונש של שירות לתועלת הציבור, מתוך סברה כי ייתכן במקרה זה ניתן יהיה להסתפק בעונש שירות לתועלת הציבור בהיקף נרחב מאד, ותוך הנחה כי יוגשו גם מסמכים התומכים בטענות לגבי מצבה הרפואי. עם זאת, שירות המבחן המליץ על תכנית בהיקף של 100 שעות, שהיא, על פי הערכתו, תכנית שיש סיכוי כי הנאשמת תעמוד בה. אינני סבורה כי ענישה מותנית, ואף לא שירות לתועלת הציבור בהיקף המצומצם שעליו הומלץ, יש בהם כדי להוות מענה הולם לשיקולי הענישה שנמנו לעיל. בסופו של יום, ומשעה שלא הוצגו כל נימוקים שיקומיים או רפואיים, המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם, נראה כי אין מקום לגזור עונש החורג מן המתחם שנקבע.

21. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. חודש מאסר בפועל.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורה ממאסר שלא תעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג פשע.

ג. חודשיים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורה ממאסר שלא תעבור עבירת אלימות נגד הגוף מסוג עוון או עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

22. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ח סיוון תשע"ז, 12 יוני 2017, בנוכחות הצדדים.